

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Біологічний факультет

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан біологічного факультету
доц. Хамар І. С.

“ 20 ”

09.

2021 р.

(Ухвалено Вченою радою
біологічного факультету

від “ 20 ”

09.

2021 р.

протокол N 1/15

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ**

Галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**
Спеціальність **014 Середня освіта**
014.05 Біологія та здоров'я людини
Освітньо-професійна програма
Середня освіта (біологія та здоров'я людини)
Мова навчання: українська

Львів
2021 рік

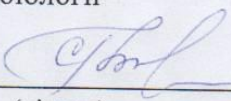
Робоча програма педагогічної практики для студентів спеціальності 014 Середня освіта, освітньої програми «Біологія та здоров'я людини». – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2021 р. – 34 с.

Розробник: доцент кафедри мікробіології, кандидат біологічних наук Колісник Я.І.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри мікробіології
Протокол № 1 від "31" серпня 2021 р.

Завідувач кафедри мікробіології

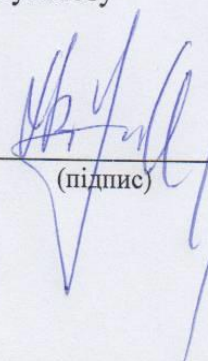
"31" серпня 2021 р.

/ проф. Гнатуш С. О. /
(підпис)

Схвалено методичною радою біологічного факультету

Протокол № 1 від "30" серпня 2021 р.

"30" серпня 2021 р.

Голова
/ доц. Гончаренко В.І. /
(підпис)

ВСТУП

У Національній доктрині розвитку освіти особливу увагу приділено підготовці нової генерації педагогічних кадрів, підвищенню їхнього професійного та загальнокультурного рівня. Особливого значення у сучасних умовах набуває поєднання фундаментальної освіти та планування наукових основ професійної діяльності з практичним її засвоєнням, формуванням практичних умінь і навичок. Тому важлива роль належить педагогічній практиці, яка забезпечує поєднання теоретичної та практичної підготовки випускників до роботи у навчально-виховних закладах. В процесі педагогічної практики закріплюються, поглиблюються, інтегруються, критично осмислюються студентами знання спеціальних і психолого-педагогічних дисциплін.

Педагогічну практику в середніх загальноосвітніх закладах відповідно до навчального плану за напрямом підготовки 6.040102 – Біологія студенти денної форми навчання проходять на IV курсі у VIII семестрі протягом шести навчальних тижнів, а студенти заочного відділення на V курсі в IX семестрі не менше двох навчальних тижнів. Програма передбачає реалізацію теоретичних основ дисциплін “Методика викладання біології в школі”, “Методика викладання хімії в школі” у різноманітні форми і види навчальної та позакласної роботи зі школярами. Педагогічна практика – один з найважливіших обов’язкових видів навчальної роботи студентів, який сприяє професійній підготовці вчителя біології і хімії.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Головна **мета** педагогічної практики – формування у студентів системи необхідних педагогічних умінь й навичок, фахових здібностей, особистісно-індивідуального стилю поведінки та діяльності, необхідних для майбутньої професії в оптимально наближених до роботи за фахом умовах; вдосконалення і втілення на практиці знань і вмінь, набутих в курсах педагогіки, психології, методик викладання біології та хімії; здійснення цілісної системи навчально-виховної роботи з учнями з виконанням функцій вчителів біології, хімії і класного керівника. Студенти практично знайомляться з усіма напрямками навчально-виховного процесу, його специфічною своєрідністю в різних групах учнів, зокрема вікових, і типах освітніх закладів, набувають досвід самоорганізації педагогічної діяльності, стимулювання та розвитку пізнавальної активності, життєдіяльності учнів, організації взаємодії з ними.

Завдання педагогічної практики:

- ❖ поглиблення змісту і розширення обсягу теоретичних знань з біології, хімії та дисциплін психолого-педагогічного циклу;
- ❖ формування і розвиток у студентів професійних педагогічних вмінь і навичок та застосування їх для виконання конкретних педагогічних завдань у школі;
- ❖ ознайомлення із сучасним станом навчально-виховного процесу в різних типах закладів освіти, передовим педагогічним досвідом;
- ❖ виховання у студентів професійно значущих якостей особистості вчителя.

Під час практики студенти повинні набути **уміння і навички**:

- 1) планувати навчальні заняття відповідно до специфіки біології і хімії як навчальних предметів, психологічних особливостей учнів, рівня їхніх навчальних досягнень;
- 2) аналізувати навчальні заняття, позакласні заходи із урахуванням усіх компонентів навчально-виховного процесу та відповідних вимог;
- 3) оцінювати діяльність усіх учнів за критеріями, визначеними у концепції загальної

- середньої освіти;
- 4) організувати різноманітні види навчально-пізнавальної, позакласної діяльності учнів;
 - 5) вести та оформляти шкільну документацію;
 - 6) аналізувати педагогічні ситуації, способи взаємодії з учнями, їхні вікові, індивідуально-психологічні особливості, переваги і недоліки власної педагогічної діяльності;
 - 7) відчувати психологічний і фізичний стан особистості учня, виявляти реальнодіючі мотиви його поведінки у конкретній ситуації;
 - 8) організувати та регулювати дисципліну в класі шляхом застосування різноманітних методів, форм організації навчальної роботи учнів, емоційно-вольового впливу на їхню поведінку, колективного визначення правил і норм спільної роботи;
 - 9) організувати психолого-педагогічні дослідження для вивчення особливостей учнів, їхньої поведінки, навчально-виховного процесу.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Денна форма навчання

Керівництво практикою здійснюють керівники-методисти – викладачі біологічного та хімічного факультетів та викладачі кафедр педагогіки і психології.

Перед початком практики проводиться настановча конференція, на якій студентам повідомляють мету і завдання практики, її тривалість, види і форми педагогічної діяльності студентів, порядок обліку та оцінювання їхньої роботи. Після закінчення практики студенти повинні подати звітну документацію. Підсумки педагогічної практики підводять на звітній конференції, на якій студенти доповідають про результати своєї діяльності в школі.

Обов'язки факультетського керівника-методиста

1. Керівник визначає бази проведення педагогічної практики, узгоджує із викладачами хімічного факультету, кафедр психології і загальної та соціальної педагогіки кандидатури керівників практики.
2. Здійснює скерування студентів у базові навчальні заклади, готує наказ щодо проходження педагогічної практики студентами біологічного факультету.
3. Організовує і проводить разом з керівниками хімічного факультету, кафедр педагогіки і психології настановчу конференцію по педагогічній практиці, на якій перед практикантами ставляться конкретні навчально-педагогічні і виховні завдання.
4. Надає методичну допомогу студентам щодо складання індивідуальних планів та оформлення документів.
5. Здійснює поточний і підсумковий контроль проходження педагогічної практики.
6. Готує звіт про проходження практики студентами біологічного факультету з відповідними рекомендаціями, висновками і представляє Вченій раді факультету.

Обов'язки керівника-методиста

1. Керівник-методист забезпечує зустріч практикантів з директором чи завучем школи, вчителями біології та хімії, на якій директор школи знайомить студентів із завданнями та специфікою навчально-виховної роботи школи, дає загальну

- характеристику класам, заступник директора з виховної роботи характеризує основні напрями і план виховної роботи школи, вчителі біології та хімії ознайомлюють з власною методикою викладання даних навчальних предметів, розповідають про особливості викладання біології та хімії в різних класах.
2. Керівники з біологічного та хімічного факультетів разом з викладачами кафедри педагогіки і психології та студентами проводять семінар, на якому розглядаються питання планування роботи студентів на час проходження педагогічної практики, виконання поставлених перед практикантами завдань: проведення та аналіз робочих і залікових уроків, виховної роботи, вивчення учнів і колективу класу, складання їх характеристик..
 3. Керівник-методист допомагає студентам у складанні індивідуальних планів, графіків залікових уроків, разом з керівником з кафедри педагогіки – плану виховної роботи та контролює їх виконання.
 4. Проводить консультації з методичних питань, зокрема, аналіз результатів педагогічних спостережень та запис їх в щоденнику, вибір типу уроку та методів навчання, аналіз і шляхи подолання труднощів при підготовці уроків, помилок і невдач при проведенні конкретних видів навчально-виховної роботи, керівник-методист перевіряє конспекти уроків.
 5. Відвідує усі залікові уроки студентів та залікові виховні заходи, організовує їх обговорення.
 6. Організовує проведення підсумкового семінару, який включає: інформацію практикантів про зміст і методи роботи за конкретний період, оволодіння педагогічними вміннями, аналіз досягнень і недоліків, повідомлення вчителів і класних керівників про характер роботи студентів і методику керівництва їх діяльністю, виступи виладачів про підсумки роботи, оцінювання роботи студентів на практиці, їхньої готовності до професійної діяльності вчителя біології та хімії, позитивні та негативні моменти педагогічної практики, пропозиції по її вдосконаленню.

Обов'язки студента-практиканта

1. Взяти участь у настановчій конференції, ознайомитися із завданнями і вимогами педагогічної практики, а також її керівниками;
2. Розпочати і завершити практику у визначений термін. Тривалість робочого дня практиканта у школі становить не менше 6 год.
3. Дотримуватись правил внутрішнього розпорядку школи, виконувати розпорядження адміністрації школи та керівників практики.
4. Підтримувати взаємодію з керівниками практики, узгоджувати з ними власні пропозиції, своєчасно повідомляти про причини відсутності у навчальному закладі, зміни в індивідуальному плані роботи.
5. Якісно виконувати роботу, передбачену програмою педагогічної практики: відповідально ставитися до проведення різних форм організації пізнавальної діяльності учнів; відвідувати навчальні заняття та позакласні заходи студентів-біологів, які проходять педагогічну практику в цьому ж закладі освіти.
6. Виявляти педагогічний такт, толерантність у взаєминах з учнями, батьками, дотримуватися правил етики поведінки у стосунках з викладачами навчального закладу, керівниками практики, студентами-колегами; стежити за дотриманням правил техніки безпеки і охорони праці в навчальному закладі.

7. Сумлінно готувати і своєчасно оформляти всі необхідні звітні документи згідно вимог і відзвітуватись за виконану роботу.
8. Усвідомлювати відповідальність за результати власної педагогічної діяльності.

Заочна форма навчання

Враховуючи специфіку заочної форми навчання, педагогічну практику студенти проходять індивідуально після консультації з керівником від навчального закладу за самостійним вибором бази практики. Базою можуть бути: середні загальноосвітні школи, гімназії, ліцеї, коледжі за умови, що в них вивчаються обидва предмети – біологія та хімія. Для студентів-заочників, які працюють у школі, базою практики може бути ця ж школа. Керівництво практикою здійснюють керівники-методисти – викладачі біологічного та хімічного факультетів, кафедри загальної та соціальної педагогіки.

Обов'язки факультетського керівника-методиста

1. Керівник завчасно попереджує студентів про терміни проходження ними педагогічної практики.
2. Узгоджує із викладачами хімічного факультету, кафедр психології і загальної та соціальної педагогіки кандидатури керівників практики, готує наказ щодо проходження педагогічної практики студентами біологічного факультету.
3. Проводить консультацію, на якій детально інформує студентів про завдання педагогічної практики, умови її проходження, вимоги до оформлення необхідної звітної документації.
4. Керівник надає необхідну методичну допомогу студентам з питань практики.
5. Здійснює контроль проходження педагогічної практики.

Обов'язки керівника-методиста

1. Керівник-методист допомагає студентам у складанні індивідуальних планів, графіків залікових уроків, разом з керівником з кафедри педагогіки – плану виховної роботи.
2. Проводить консультації з методичних питань, зокрема, аналіз результатів педагогічних спостережень та запис їх в щоденнику, вибір типу уроку та методів навчання, аналіз і шляхи подолання труднощів при підготовці уроків, помилок і невдач при проведенні конкретних видів навчально-виховної роботи, керівник-методист перевіряє конспекти уроків.
3. Оцінює роботу студентів на практиці, їхню готовність до професійної діяльності вчителя біології та хімії.
4. Організовує проведення підсумкового семінару, який включає: інформацію практикантів про зміст і методи роботи за конкретний період, оволодіння педагогічними вміннями, аналіз досягнень і недоліків, обговорення позитивних та негативних моментів педагогічної практики, пропозицій по її вдосконаленню.

Обов'язки студента-практиканта

1. Перед початком практики отримати у керівника від університету консультації щодо проходження практики і правил оформлення всіх необхідних документів.

2. Завчасно підшукати базу педагогічної практики та узгодити з її адміністрацією терміни практики. При потребі студенти можуть отримати в деканаті біологічного факультету офіційне скерування на педпрактику.
3. Розпочати і завершити практику у визначений термін. Тривалість робочого дня практиканта у школі становить не менше 6 год.
4. Дотримуватись правил внутрішнього розпорядку школи, виконувати розпорядження адміністрації школи та керівників практики.
5. Якісно виконувати роботу, передбачену програмою педагогічної практики: відповідально ставитися до проведення різних форм організації пізнавальної діяльності учнів; відвідувати навчальні заняття та позакласні заходи, які проходять під час педагогічної практики в цьому закладі освіти.
6. Виявляти педагогічний такт, толерантність у взаєминах з учнями, батьками, дотримуватися правил етики поведінки у стосунках з викладачами навчального закладу, керівниками практики, студентами-колегами; стежити за дотриманням правил техніки безпеки і охорони праці в навчальному закладі.
7. Сумлінно готувати та своєчасно оформляти всі необхідні звітні документи згідно вимог і захистити їх під час сесії.
8. Усвідомлювати відповідальність за результати власної педагогічної діяльності.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

На першому тижні практики відбувається ознайомлення з школою, якісним і кількісним складом класу, кабінетами біології та хімії, а також шкільною документацією: класним журналом, календарним і тематичним планами роботи вчителів біології та хімії і планом роботи класного керівника, відвідування та аналіз уроків і виховних заходів. Крім цього, спільно з вчителями біології та хімії, класним керівником за участю методистів з університету, кожен студент складає власний план роботи на весь період практики.

В наступні тижні студенти виконують професійні обов'язки вчителів біології, хімії, і класного керівника за відповідним планом. Під час практики студенти ведуть щоденники, в яких записують у довільній формі зміст проведеної роботи, результати спостереження за навчально-виховним процесом в освітній установі, власною педагогічною діяльністю, особисті враження від педагогічної практики, побажання щодо її проведення, а також результати психолого-педагогічного вивчення учня і класу. Щоденник є основою для написання звіту про практику і психолого-педагогічної характеристики на учня і клас.

Враховуючи, що урок – основна форма організації навчально-виховної роботи вчителя з класом, студенти-практиканти повинні за час практики оволодіти методикою підготовки, проведення і аналізу уроків різних типів та видів. Практиканти зобов'язані самостійно готувати і проводити уроки з біології та хімії, творчо підходити до вибору типу уроку, використовувати різноманітні методи, прийоми і технічні засоби навчання, опрацьовувати спеціальну методичну, наукову та науково-популярну літературу. Консультації з цих питань, контроль і оцінювання залікових уроків здійснюють групові керівники-методисти з біологічних та хімічних факультетів, вчителі біології та хімії.

Виконуючи функції класного керівника, практиканти повинні у закріплених за ними класах самостійно підготувати і провести один виховний захід. В цій роботі вони консультуються і одержують допомогу класних керівників, заступника директора з

виховної роботи в школі, методиста з кафедри загальної та соціальної педагогіки, які й оцінюють цю роботу.

Впродовж всього часу проходження практики студенти проводять психолого-педагогічне спостереження за учнями класу, працюють з невстигаючими учнями або з тими, хто цікавиться біологією чи хімією. На основі зібраного матеріалу до завершення практики студенти повинні написати психолого-педагогічну характеристику учня. Цей вид роботи практиканта консультує, контролює і оцінює відповідальний викладач з кафедри психології університету.

Під час практики студенти *денної форми навчання* виконують наступні **завдання**:

1. Ознайомлення зі школою, кабінетами біології та хімії і їх матеріально-технічним забезпеченням.
2. Ознайомлення з планом роботи школи, календарним, тематичним і поурочними планами вчителів біології та хімії, планом виховної роботи класного керівника.
3. Відвідування та аналіз уроків вчителів школи та студентів-практикантів.
4. Планування уроків на період педагогічної практики, розробка їх конспектів, проведення уроків, в тому числі залікових: не менше 3 уроків з біології і 2 з хімії, їх рецензування та самоаналіз.
5. Відвідування і аналіз позакласних заходів, які проводяться вчителями біології, хімії, класним керівником або заступником директора з виховної роботи.
6. Планування, складання власних сценаріїв і проведення позакласних виховних заходів з біології, хімії.
7. Систематичний аналіз своєї практичної діяльності та досвіду навчально-виховної роботи школи, ведення щоденника.
8. Педагогічні спостереження за учнями та класом під час проведення уроків і позакласних заходів, бесіди з учнями, батьками, педагогами, складання психолого-педагогічної характеристики учня.
9. Підбір та виготовлення дидактичного матеріалу, наочних посібників, допомога вчителям біології та хімії в обладнанні кабінетів.
10. Підготовка звітної документації, участь у роботі підсумкової конференції в школі та університеті та представлення презентації-звіту про роботу в навчальному закладі під час практики.

Під час практики студенти *заочної форми навчання* виконують **завдання**:

1. Ознайомлення зі школою, кабінетами біології та хімії і їх матеріально-технічним забезпеченням.
2. Ознайомлення з планом роботи школи, календарним, тематичним і поурочними планами вчителів біології та хімії, планом виховної роботи класного керівника.
3. Відвідування та аналіз уроків вчителів школи.
4. Планування уроків на період педагогічної практики, розробка їх конспектів, проведення уроків, в тому числі залікових: не менше 1 уроку з біології і 1 з хімії, їх самоаналіз.
5. Відвідування і аналіз позакласних заходів, які проводяться вчителями біології, хімії, класним керівником або заступником директора з виховної роботи.
6. Планування, складання власних сценаріїв і проведення позакласних виховних заходів з біології, хімії.

7. Систематичний аналіз своєї практичної діяльності та досвіду навчально-виховної роботи школи, ведення щоденника.
8. Педагогічні спостереження за учнями та класом під час проведення уроків і позакласних заходів, бесіди з учнями, батьками, педагогами.
9. Підбір та виготовлення дидактичного матеріалу, наочних посібників, допомога вчителям біології та хімії в обладнанні кабінетів.
10. Підготовка звітної документації, її захист під час сесії.

Звітні документи

Денна форма навчання

У кінці практики керівнику-методисту подаються такі звітні документи:

1. Заліковий лист проходження педагогічної практики з балами за проведення і захист практики, виставленими вчителями і керівниками-методистами, присутніми на уроках і виховних заходах (*додаток 1*).
2. Щоденник практики з характеристикою роботи студента, складена вчителями і завірена директором школи та відгуком керівника від університету (*додаток 3*).
3. Письмовий звіт студента про проходження педагогічної практики за зразком, поданим в *додатку 4*.
4. По два конспекти залікових уроків з біології та з хімії. Титульна сторінка конспекту оформляється за зразком, поданим в *додатку 6*.
Конспект уроку підписується з виставленням балів на титульній сторінці і в заліковому листку керівником-методистом з біологічного/хімічного факультетів, а також на титульній сторінці - вчителем біології/хімії.
5. Аналіз уроку (самоаналіз - для тих, хто проходить практику за індивідуальним планом) з балами керівника практики від кафедри загальної та соціальної педагогіки (*додаток 8*).
6. План-конспект або план-сценарій залікового виховного заходу. Титульна сторінка конспекту оформляється за зразком, поданим в *додатку 9*. На другій сторінці вказується мета виховного заходу, методи та засоби (наочні посібники та технічні засоби) його проведення, використані в процесі підготовки виховного заходу джерела літератури. Потім описується хід проведення заходу. Виховний захід підписується з виставленням балів на титульній сторінці і в заліковому листку класним керівником і керівником від кафедри загальної і соціальної педагогіки. Детальніше про підготовку до проведення виховного заходу див. Педагогічна практика студентів: інструктивні матеріали / Уклад. Герцюк Д.Д., Равчина Т.В., Цюра С.Б. та ін. - Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003.- ст. 38.
7. Психолого-педагогічна характеристика учня, підписана класним керівником та перевірена викладачем з кафедри психології (виставляються бали на титульній сторінці і в заліковому листку). Титульна сторінка психолого-педагогічної характеристики учня оформляється за зразком, поданим в *додатку 10*. Змістова частина психолого-педагогічної характеристики охоплює психологічні особливості пізнавальної та навчальної діяльності учня, його особистісні характеристики, спосіб міжособової взаємодії, ставлення до однолітків та старших, особливості професійної орієнтації (для учнів старших класів) тощо. Обсяг змістовної частини – 2-3 сторінки. Висновки можуть містити узагальнений психологічний портрет учня, характеристику його подальшої навчальної та життєвої перспективи, загальне враження студента про хід виконання завдання, зокрема труднощі з якими він

зіткнувся. На основі складеної психолого-педагогічної характеристики студент може розробити рекомендації для педагогів, батьків з метою оптимізації навчальної діяльності та подальшого психологічного розвитку учня. Практичні рекомендації до написання цієї характеристики подані в “Методичні вказівки до виконання завдань психолого-педагогічної практики для студентів 4-х та 5-х курсів непсихологічних спеціальностей” / Уклад. Ільчишин Н.О., Чолій С.М., Сімків М.В. та ін. - Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. - 44 с.

Всі звітні документи у наведеному порядку *подаються у папці*, титульна сторінка якої оформляється за зразком (*додаток 11*).

Заочна форма навчання

У кінці практики керівнику-методисту подаються такі звітні документи:

1. Заліковий лист проходження педагогічної практики з балами за проведення і захист практики, виставленими вчителями і керівниками-методистами, присутніми на уроках і виховних заходах (*додаток 2*).
2. Щоденник практики з характеристикою роботи студента, складена вчителями і завірена директором школи та відгуком керівника від університету (*додаток 3*).
3. Письмовий звіт студента про проходження педагогічної практики, в якому вказується кількість відвіданих уроків з біології та хімії, проведених вчителями та студентами-практикантами, кількість самостійно проведених уроків, основні досягнення і недоліки під час їх проведення, проведення виховної та позакласної роботи, виготовлення наочних посібників, позитивні та негативні моменти педагогічної практики, пропозиції по її вдосконаленню (*додаток 5*).
4. По одному конспекту залікового уроку з біології та хімії. Титульна сторінка конспекту оформляється за зразком, поданим в *додатку 7*.

На першій сторінці конспекту визначається мета уроку, тип уроку, методи проведення уроку, засоби наочності, використану в процесі підготовки до уроку літературу. З другої сторінки конспекту починається послідовний виклад змісту уроку. Послідовність елементів уроку може бути різною і залежати від типу уроку. Конспекти уроків перевіряються і підписуються вчителем біології/хімії, а також керівником-методистом з біологічного/хімічного факультетів. Бали виставляються вчителем біології/хімії, а також керівником-методистом з біологічного/хімічного факультетів на титульній сторінці конспекту та в заліковому листку проходження педагогічної практики.

5. Самоаналіз уроку з балами керівника практики від кафедри загальної і соціальної педагогіки (*додаток 8*).
6. План-конспект або план-сценарій залікового виховного заходу. Титульна сторінка конспекту оформляється за зразком, поданим в *додатку 9*. На другій сторінці вказується мета виховного заходу, методи та засоби (наочні посібники та технічні засоби) його проведення, використані в процесі підготовки виховного заходу джерела літератури. Потім описується хід проведення заходу. Виховний захід підписується з виставленням балів на титульній сторінці і в заліковому листку класним керівником і керівником від кафедри загальної і соціальної педагогіки. Детальніше про підготовку до проведення виховного заходу див. Педагогічна практика студентів: інструктивні матеріали / Уклад. Герцюк Д.Д., Равчина Т.В., Цюра С.Б. та ін. - Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003.- ст. 38.

Всі звітні документи *подаються у папці*, титульна сторінка якої оформляється за зразком (додаток 12).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Денна форма навчання

Поточний контроль здійснюється методистами протягом проходження студентами педагогічної практики шляхом аналізу та оцінки їх систематичної роботи в освітній установі, залікових навчальних занять, виховних заходів зразу ж після їх проведення.

ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ (50 б.)

Проведення залікових уроків (3 біол.+2 хім.) - 5 уроків x 8 б. = 40 б.

Проведення виховного заходу (1) - 10 б.

Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження педпрактики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності студентів протягом конкретного періоду. При виставленні диференційованої оцінки студенту враховується рівень теоретичної підготовки майбутнього вчителя, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями і навичками, ставлення до дітей, колег, акуратність, дисциплінованість студента, якість оформлення документації та час її подання.

ЗАХИСТ ПРАКТИКИ (50 б.)

Конспекти залікових уроків (2 біол.+2 хім.) - 4 уроки x 6 б. = 24 б.

Рецензія навчального заняття - 8 б.

План-конспект залікового виховного заходу - 8 б.

Психолого-педагогічна характеристика учня - 10 б.

Загальна сума балів (проведення і захист практики) - 100 б.

Заочна форма навчання

Підсумковий контроль за проходженням педагогічної практики студентами-заочниками біологічного факультету здійснюється у формі диференційованого заліку, на якому вони захищають звітну документацію. При цьому враховується рівень теоретичної підготовки майбутнього вчителя, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями і навичками, акуратність, дисциплінованість студента, якість оформлення документації та час її подання.

Залікові уроки з біології та хімії:

проведення (1 біол.+1 хім.) - 2 x 20 б. = 40 б.

конспекти (1 біол.+1 хім.) - 2 x 15 б. = 30 б.

Заліковий виховний захід:

проведення - 10 б.

конспект - 10 б.

Рецензія навчального заняття - 5 б.

Захист педагогічної практики - 5 б.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Завершується практика колективним обговоренням результатів разом із студентами, керівниками-методистами, представником кафедри педагогіки, вчителями освітньої установи, де проходила практика. Підсумки підводяться на звітній конференції факультету. Студент, який не виконав програму скеровується на практику вдруге в період канікулу, або відраховується з навчального закладу.

ЗАЛІКОВИЙ ЛИСТ РЕЗУЛЬТАТІВ ПЕДПРАКТИКИ

студента ІV курсу біологічного факультету _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Місце проходження практики _____

1. ЗАЛІКОВІ УРОКИ							ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ
№ п/п	Дата проведення	Клас	Тема уроку	Шкала 0-8 б	Хто оцінював	Підпис	
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
2. ЗАЛІКОВИЙ ВИХОВНИЙ ЗАХІД							ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ
№ п/п	Дата проведення	Клас	Тема виховного заходу	Шкала 0-10 б	Хто оцінював	Підпис	
1.							
3. КОНСПЕКТИ ЗАЛІКОВИХ УРОКІВ							ЗАХІСТ ПРАКТИКИ
№ п/п	Дата проведення	Клас	Тема уроку	Шкала 0-6 б.	Хто оцінював	Підпис	
1.							
2.							
3.							
4.							
4. КОНСПЕКТ ЗАЛІКОВОГО ВИХОВНОГО ЗАХОДУ							ЗАХІСТ ПРАКТИКИ
№ п/п	Дата проведення	Клас	Тема виховного заходу	Шкала 0-8 б.	Хто оцінював	Підпис	
1.							
5. РЕЦЕНЗІЯ НАВЧАЛЬНОГО ЗАНЯТТЯ							ЗАХІСТ ПРАКТИКИ
№ п/п	Дата проведення	Клас	Рецензія навчального заняття	Шкала 0-8 б.	Хто оцінював	Підпис	
1.							
6. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА УЧНЯ							ЗАХІСТ ПРАКТИКИ
№ п/п	Психолого-педагогічна характеристика учня			Шкала 0-10 б.	Хто оцінював	Підпис	
1.							

Загальна сума балів _____

Педагогічна практика оцінена:

Керівником-методистом від факультету

на " _____ "

(оцінка)

(підпис, посада, прізвище та ініціали)

ЗАЛКОВИЙ ЛИСТ РЕЗУЛЬТАТІВ ПЕДПРАКТИКИ

студента V курсу біологічного факультету заочного відділення _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Місце проходження практики _____

1. ЗАЛКОВІ УРОКИ							ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ
№ п/п	Дата проведення	Клас	Тема уроку	Шкала 0-20 б	Хто оцінював	Підпис	
1.							
2.							
2. ЗАЛКОВИЙ ВИХОВНИЙ ЗАХІД							ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ
№ п/п	Дата проведення	Клас	Тема виховного заходу	Шкала 0-10 б	Хто оцінював	Підпис	
1.							
3. КОНСПЕКТИ ЗАЛКОВИХ УРОКІВ							ЗАХИСТ ПРАКТИКИ
№ п/п	Дата проведення	Клас	Тема уроку	Шкала 0-15 б.	Хто оцінював	Підпис	
1.							
2.							
4. КОНСПЕКТ ЗАЛКОВОГО ВИХОВНОГО ЗАХОДУ							ЗАХИСТ ПРАКТИКИ
№ п/п	Дата проведення	Клас	Тема виховного заходу	Шкала 0-10 б.	Хто оцінював	Підпис	
1.							
5. РЕЦЕНЗІЯ НАВЧАЛЬНОГО ЗАНЯТТЯ							ЗАХИСТ ПРАКТИКИ
№ п/п	Дата проведення	Клас	Рецензія навчального заняття	Шкала 0-5 б.	Хто оцінював	Підпис	
1.							
6. ЗАХИСТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ							ЗАХИСТ ПРАКТИКИ
№ п/п	ЗАХИСТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ			Шкала 0-5 б.	Хто оцінював	Підпис	
1.							

Загальна сума балів _____

Педагогічна практика оцінена:

Керівником-методистом від факультету

на " _____ "

(оцінка)

(підпис, посада, прізвище та ініціали)

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

_____ (вид і назва практики)

студента _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра _____

освітньо-кваліфікаційний рівень _____

напрямок підготовки _____

спеціальність _____

_____ курс, група _____

Студент _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, організацію, установу

Печатка
підприємства, організації, установи „___” _____ 202__ року

(підпис) _____
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка
Підприємства, організації, установи “___” _____ 202__ року

(підпис) _____
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

ЗВІТ ПРО ПЕДАГОГІЧНУ ПРАКТИКУ СТУДЕНТА

IV курсу біологічного факультету _____
 _____ (прізвище, ім'я, по-батькові студента)
 яка проходила з _____ по _____ 202_ р. у навчальному закладі _____

I. Навчальна робота

1. Відвідано _____ уроків, проведених вчителями, в т.ч. з таких предметів _____
2. Спостерігав (-ла) за проведенням _____ уроків практикантів.
3. Провів (-ла) всіх уроків з біології _____, з хімії _____.
4. Провів (-ла) інші види занять: практичні заняття _____, екскурсії _____, факультативні заняття _____, консультації _____, інші види позаурочної роботи _____
5. Брав (-ла) участь в обговоренні _____ уроків студентів.

II. Методична робота

1. Ознайомився (-лась) з організаційною документацією навчального закладу _____

2. Працював (-ла) з такою навчально-методичною літературою: _____

3. Виготовлено наочних посібників _____, в т.ч. _____

4. Підготовлено роздатковий матеріал з _____, зокрема _____

III. Виховна робота

1. Провів (-ла) позакласні заходи, зокрема (відзначити який заліковий) _____

2. Працював (-ла) помічником класного керівника _____ класу _____
 _____ (прізвище, ініціали)

ЗВІТ**ПРО ПЕДАГОГІЧНУ ПРАКТИКУ СТУДЕНТА ЗАОЧНОГО ВІДДІЛЕННЯ**

V курсу біологічного факультету _____

(прізвище, ім'я, по-батькові студента)

яка проходила з _____ по _____ 202_ р. у навчальному закладі

I. Навчальна робота

1. Відвідано _____ уроків, проведених вчителями, в т.ч. з таких предметів _____
2. Провів (-ла) всіх уроків з біології _____, з хімії _____.
3. Провів (-ла) інші види занять: практичні заняття _____, екскурсії _____, факультативні заняття _____, консультації _____, інші види позаурочної роботи _____
4. Брав (-ла) участь в обговоренні _____ уроків.

II. Методична робота

1. Ознайомився (-лась) з організаційною документацією навчального закладу _____

2. Працював (-ла) з такою навчально-методичною літературою: _____

3. Виготовлено наочних посібників _____, в т.ч. _____
4. Підготовлено роздатковий матеріал з _____, зокрема _____

III. Виховна робота

1. Провів (-ла) позакласні заходи, зокрема (відзначити який заліковий) _____

2. Працював (-ла) помічником класного керівника _____ класу _____
(прізвище, ініціали)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КОНСПЕКТ
залікового уроку з біології,
проведеного в _____ класі ЗОШ № _____ м. Львова
“ _____ ” _____ 202__ р.
на тему: “НАЗВА ТЕМИ”
студентом IV курсу біологічного факультету

_____ (прізвище та ініціали студента)

ОЦІНЮВАЛИ УРОК:
проведення:

керівник практики,
доц. / асист. кафедри _____

_____ (бали) _____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали викладача)

вчитель біології
ЗОШ № _____ м. Львова

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали викладача)

конспект уроку:
доц. / асист. кафедри _____

_____ (бали) _____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали викладача)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
 ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
 БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КОНСПЕКТ

залікового уроку з біології,
 проведеного в _____ класі ЗОШ № _____ (місце знаходження школи)
 “ _____ ” _____ 202__ р.
 на тему: “НАЗВА ТЕМИ”
 студентом V курсу заочного відділення
 біологічного факультету

(прізвище та ініціали студента)

ОЦІНЮВАЛИ УРОК:

проведення:

вчитель біології

ЗОШ № _____ (місце знаходження школи)

(бали)

(підпис)

(прізвище та ініціали вчителя)

конспект уроку:

керівник практики,

доц. / асист. кафедри _____

(бали)

(підпис)

(прізвище та ініціали викладача)

СХЕМА АНАЛІЗУ (САМОАНАЛІЗУ) НАВЧАЛЬНОГО ЗАНЯТТЯ

Під час педагогічної практики студент-практикант виконує в письмовій формі аналіз навчального заняття свого колеги. Студенти, які проходять педагогічну практику за індивідуальним планом здійснюють аналіз власного навчального заняття.

ЗМІСТ АНАЛІЗУ

1. Загальні відомості про навчальне заняття:

- тема навчального заняття, її зв'язок з попередніми і наступними, місце у відповідному розділі;
- форма, тип навчального заняття, його структура, відповідність темі та поставленій меті;
- рівень досягнення мети та отримані результати, умови, чинники, що сприяли цьому;
- сильні та слабкі сторони, досягнення, загальні враження.

2. Підготовка вчителя до організації навчального заняття:

- визначення структури навчального заняття, його етапів відповідно до теми і мети;
- цілеспрямоване планування змісту, методів, форм організації навчання на різних етапах;
- вивчення та знання психологічних особливостей класу, зокрема кожного учня, мотивації їхньої навчально-пізнавальної діяльності, поведінки, своєрідності міжособистісних взаємин у групі;
- підготовка навчального матеріалу, розробка практичних завдань, вправ, творчих робіт;
- використання фахової та методичної літератури;
- підготовка дидактичних та роздаткових матеріалів, навчальних посібників і засобів.

3. Визначення і постановка мети, завдань як кінцевого результату, необхідного для досягнення вчителем та учнями:

- відповідність загальної освітньої мети темі, рівню розвитку учнів, їхніх знань, умінь з навчального предмету;
- передбачення кінцевих результатів навчального заняття, створення в учнів установки на досягнення мети;
- визначення та донесення до учнів конкретних завдань навчально-пізнавальної діяльності на кожному етапі;

4. Відбір змісту навчального матеріалу, розвиток особистісного ставлення учнів до нього:

- відбір змісту навчального матеріалу відповідно до теми, поставленої мети і навчальної програми;
- раціональний відбір наукових, засадничих знань, понять, фактів, що складають основу розвитку умінь, навичок учнів, їхнього соціального становлення, подальшого навчання;
- спрямованість змісту навчального матеріалу на розгляд проблем, соціального значущих та актуальних для життя учнів, задоволення їхніх пізнавальних і особистісних потреб та інтересів;
- відповідність змісту навчального матеріалу рівню розвитку учнів, їхнім пізнавальним можливостям, орієнтація на “зону найближчого розвитку”;
- послідовність та логічність структурування змісту за етапами навчального заняття відповідно до його структури;

- розкриття загальнолюдських, національних цінностей у змісті навчального матеріалу, забезпечення його зв'язку з життєвим досвідом учнів;
- аргументованість, логічність, доказовість викладу знань, понять, ідей тощо;
- забезпечення сприймання, розуміння, омилення учнями сутності наукових, соціальних понять, явищ, умінь, адекватності їхнього об'єктивного змісту та суб'єктивного смислу для учнів;
- позитивна спрямованість змісту навчального матеріалу (орієнтація змісту на майбутню діяльність учнів, їхні позитивні емоції, самопізнання та вдосконалення, пізнання інших тощо);
- стимулювання інтересу учнів до змісту, усвідомлення його значущості для розвитку особистості, сприяння формуванню допитливості школярів (новизна знань, умінь, їхня різностороння значущість, парадоксальність понять, фактів, популярність інформації, емоційність викладу, подання інформації через призму бачення педагога, науковця, діалог вчителя тощо);
- інтегрування змісту навчального матеріалу з іншими темами, розділами, предметами.

5. Застосування методів, прийомів, засобів, форм організації навчально-пізнавальної діяльності учнів:

- творче, цілеспрямоване поєднання різноманітних методів, прийомів, форм організації навчально-пізнавальної діяльності учнів для досягнення поставленої мети, завдань заняття, відповідно до змісту навчального матеріалу, вікових особливостей, рівня навчальних можливостей учнів;
- стимулювання активності учнів, їхньої позиції як суб'єктів, партнерів процесу навчання;
- організація навчання як набуття учнями та розвиток досвіду діяльності, поведінки;
- застосування різноманітних методів, прийомів, форм організації навчально-пізнавальної діяльності для забезпечення сприймання, розуміння, осмислення, закріплення учнями знань, умінь і навичок;
- активізація думки учнів, стимулювання їх до критичного та творчого мислення, вияву власної позиції, поглядів, самостійного пошуку і дослідження;
- задоволення різноманітних особистісних потреб учнів (у пізнанні, розвитку, самооцінці, самоствердженні тощо), врахування і розвиток своєрідних особливостей кожного учня, стимулювання школярів до успіху.

6. Діяльність педагога:

- ставлення до учнів, наявність позитивної установки на кожного школяра, розуміння його як особистості, вияв поваги, довіри до нього;
- позиція партнера чи наставника учнів, підтримка кожного у навчанні, надання допомоги у подоланні труднощів;
- залучення кожного школяра до навчальної діяльності, сприяння його розвитку;
- знання вчителем навчального матеріалу, захоплення фаховою наукою;
- стиль діяльності та поведінки вчителя, його комунікативні уміння, відкритість, щирість, розвиток позитивних взаємин з учнями, знаходження контакту з кожним;
- вияв педагогічного такту в організації взаємодії з учнями, ставлення до школярів зі складною поведінкою;
- сприяння ініціативності, самостійності, впевненості учнів у навчально-пізнавальній діяльності;
- забезпечення дисципліни як організації порядку на навчальному занятті.

7. Діяльність учнів:

- ставлення учнів до процесу навчання, застосованих форм, методів організації навчально-пізнавальної діяльності, їхня мотивація;
- позиція учнів як партнерів у навчанні, синтезаторів, творців ідей;
- зовнішня і внутрішня активність учнів, їхнє співвідношення;
- відчуття та усвідомлення учнями своєї ролі, відповідальності у навчальному процесі;
- ставлення до особистості вчителя, вияв до нього;
- дисципліна учнів, дотримання правил поведінки, діяльності на навчальному занятті.

8. Організація міжособистісної взаємодії учнів та розвиток їхніх взаємин:

- створення психологічно комфортного середовища на навчальному занятті;
- стимулювання та орієнтування учнів на підтримку один одного, повагу до кожного;
- привчання учнів до уважного слухання один одного, толерантного ставлення до думки інших, вияву радості за успіх однокласників, уникнення критичних зауважень, образ інших;
- об'єктивне ставлення педагога до кожного школяра, створення рівноправних умов для діяльності кожного;
- розвиток в учнів установки на кожного як здібної, своєрідної індивідуальності, яка володіє власним життєвим досвідом;
- застосування різноманітних форм співробітництва, міжособистісної взаємодії учнів (дискусії, діалоги, групові форми, колективна робота тощо).

9. Отримання зворотнього зв'язку:

- методи, прийоми організації зворотнього зв'язку на кожному етапі навчального заняття;
- перевірка вчителем рівня розуміння, осмислення учнями навчального матеріалу, рівня сформованості їхніх знань та умінь;
- застосування зворотнього зв'язку для усвідомлення особливостей діяльності, мислення школярів, мотивації їхнього навчання з метою удосконалення організації навчальних занять;
- застосування зворотнього зв'язку, оцінювання для усвідомлення учнями досягнутих успіхів, перспектив їхнього розвитку;
- об'єктивність оцінювання індивідуальних особливостей навчальної діяльності учнів;
- мотивація оцінок учнів без елементів критики особистості.

10. Загальні висновки (пропозиції і поради щодо вдосконалення підготовки і проведення наступних навчальних занять).

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

АНАЛІЗ / САМОАНАЛІЗ

навчального заняття з _____,
(назва предмету)

на тему: "НАЗВА ТЕМИ"

проведеного в _____ класі ЗОШ № _____ м. Львова
"_____" _____ 202__ р.

студентом ІV курсу біологічного факультету
/ студентом V курсу заочного відділення
біологічного факультету

Львівського національного університету імені Івана Франка

(прізвище та ініціали студента)

ВИКОНАВ:

студент _____ курсу
біологічного факультету

(прізвище та ініціали студента)

(для самоаналізу цього запису непотрібно)

ПЕРЕВІРИВ:

доц. / асист. кафедри загальної
та соціальної педагогіки

(бали)

(підпис)

(прізвище та ініціали викладача)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Кафедра загальної та соціальної педагогіки

ПЛАН-КОНСПЕКТ (СЦЕНАРІЙ)

виховного заходу

на тему: “НАЗВА ТЕМИ”

проведеного у _____ класі ЗОШ № _____ (місце знаходження школи)
“ _____ ” _____ 202_ р.

студентом-практикантом _____ курсу біологічного факультету

(прізвище та ініціали студента)

ПЕРЕВІРИВ:
доц. / асист. кафедри
загальної та соціальної педагогіки

(бали)

(підпис)

(прізвище та ініціали викладача)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА УЧНЯ

_____ класу ЗОШ № _____ (місце знаходження школи)

(прізвище та ініціали учня)

ВИКОНАВ:

студент ____ курсу
біологічного факультету

(прізвище та ініціали студента)

ПЕРЕВІРИВ:

керівник практики
від кафедри психології

доц. / асист. _____
(прізвище та ініціали)

(бали) _____
(підпис)

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ПАПКА
документів педагогічної практики,
проведеної в ЗОШ № _____ м. Львова
з ____ .02 до ____ .03.202 ____ р.
студентом IV курсу біологічного факультету

(прізвище та ініціали студента)

Рекомендована література

1. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів: Біологія. 5–9 класи. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>
2. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти: Біологія і екологія. 10–11 класи. Рівень стандарту <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>
3. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти: Біологія і екологія. 10–11 класи. Профільний рівень <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>
4. Верзілін М.М., Корсунська В.М. Загальна методика викладання біології.- К.: Вища школа, 1980.- 352 с.
5. Грицай Н.Б. Теорія і практика методичної підготовки майбутніх учителів біології .- Рівне: О.Зень, 2016.- 440 с.
6. Загальна методика навчання біології / За ред. І.В. Мороза.- К.: Либідь, 2006.- 592 с.
7. Методичні вказівки до виконання завдань психолого-педагогічної практики для студентів 4-х та 5-х курсів неpsychологічних спеціальностей / Уклад. Ільчишин Н.О., Чолій С.М., Сімків М.В. та ін. - Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. - 44 с.
8. Педагогічна практика студентів: інструктивні матеріали / Уклад. Герцюк Д.Д., Равчина Т.В., Цюра С.Б. та ін. - Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003.- 80 с.
9. Шулдик В.І. Курс методики викладання біології в модулях.- К.: Наук. світ, 2000.- 289 с.

Автор _____ / _____ /
(підпис) (доц. Колісник Я.І. /
(прізвище та ініціали)